

Tempora mutantur

Nemesánszky Elemér

„Jelenünk a jövőnk múltja”
(Karinthy Frigyes)

ASzerkesztő levele immár a 2007. év olvasóit köszönti. Szinte hihetetlen, hogy ilyen gyorsan tovatűnt tizenkét hónap!

Alig egy hónapja a Magyar Tudományos Akadémia falain belül méltóan emlékeztünk meg folyóiratunk alapításának 16. évfordulójáról, köszöntöttük az újjáalakult szerkesztőbizottság tagjait, boldogan osztottunk LAM-díjasaink örömeiben. Ünnepnap volt a LAM-csapat minden tagjának. Jó érzéssel nyugtáztuk, hogy eredményes évet zártunk.

Elsőbbséget kap mindaz, aminek megvalósítása az egyének motivációjától függ.

„Tempora mutantur et nos mutamur in illis.” Most már tudjuk és érezzük is, hogy az előttünk álló év nehezebb lesz, mint bármikor, tehát okkal-joggal ag-

gódunk, hogy a gyorsan pergő hónapok vajon milyen leltárral fognak majd a múltba tűnni?

A Szerkesztő levele elsősorban a LAM hűséges olvasóinak közvetít köszönetet, és számukra az előttünk álló szürke hétköznapi utazásának programját vázolja. Nem kétséges, hogy látványosan felgyorsultak az események, ugrásszerűen nőttek a technika által nyújtott potenciális lehetőségek, hatalmasat lendült előre az orvostudomány. Furcsa paradoxon, hogy ennek ellenére bennünk és betegeinkben is egyre több a kétely, a csalódottság. Elvárásaink, igényeink sokszor kerülnek távol a reálisan vagy az éppen aktuálisan rendelkezésünkre álló lehetőségeinktől. Kényszerűen vesszük tudomásul, hogy a gazdasági helyzet béklyójában hozott restriktív reform eredője nem álmaink és vágyaink irányába mutat. A mozgástér körülöttünk szűkül, tehát elsőbbséget kap mindaz, aminek megvalósítása döntően tőlünk, az egyének motivációjától függ.

Bármilyen nehéz lesz az előttünk álló esztendő, egyedül a reménytelenség nem fogadható el – fontos a felkészülés, a megfelelő szellemi muníció. A Lege Artis Medicinae e tekintetben is hűséges olvasóit kívánja szolgálni 2007-ben.

Arra törekszünk, hogy folyóiratunk a változó körü-

mények között is orvos- és betegbarát maradjon. Nem kétséges, hogy minden ember harmóniára vágyik. Az orvos hivatása, hogy elűzze a diszharmoniót, tehát visszaállítsa az egészséget. Napjainkban az egész társadalom diszharmonikus, tehát valamennyien gyámoltásra és védelemre szorulunk, s a művészeteken, a széles körű biztos műveltségen keresztül könnyebben értekezhetjük fel önmagunkat. A LAM iránytű lehet a szer-teágazó humán relációk, társadalomtudományok megismeréséhez vezető úton. Az orvostudomány különböző aspektusait és a legújabb szakmai ismereteit bemutatató rovatok mellett nélkülözhetetlennek ítéljük a LAM Mozaik részében megjelenő, az orvoslás határtudományait érintő (orvosetika, orvosi jog, szociológia, filozófia), valamint művészeti és kulturális cikkeinket is. A Mozaik rész a folyóirat immanens része, a tradíció kristályosította ki, sikerét immár 16 év igazolja. Meggyőződésünk, hogy a korábban kialakított csapáson kell továbbhaladnunk.

Goethe szerint a harmonikus, tartós létezés a stabilizáció és a folyamatos változás egysége alapján jön létre, ebben a szellemben tervezzük a LAM ez évben megjelenő számait. Szerkesztőségünk minden hónapban színvonalas és megismételhetetlen lappéldányt kíván átadni az olvasónak.

Arra törekszünk, hogy jóleső érzés legyen kézbe venni, tapintani, haszonnal lehessen forgatni a folyóiratot. Az időhiány szabta korlátok által irányítottan újra és újra elő lehessen venni, hogy az olvasó meríthessen a szakmai és kulturális forrásokból egyaránt.

Örülünk, ha minél többen olvassák és beszélnek róla, dicsérik, vagy éppen a jobbítás szándékával bírálják, netán újabb ötleteket adnak szerkesztőségünknek.

Általános jelenség a világon, hogy a szakfolyóiratok is feltörrik a régi szigorú formákat, színesednek, egyre több bennük a vizuális elem. Meggyőződésünk, hogy lehetünk figyelemfelkeltőbbek, érdekesebbek, tömörebbek és célratörőbbek anélkül természetesen, hogy a szakmai színvonal csökkenne.

Ismertetjük bővülő rovatrendszerünk újabb elemeit.

Háziorvosi fórum

Egy adott témakörhöz kapcsolódó gyakorlati jelentőségű kérdésekre az általunk felkért szakértő válaszol. A tapasztalat szerint a háziorvosok körében e rovatunk igen népszerű. Szeretnénk elérni, hogy a Háziorvosi fórum keretében a jövőben rövid esettanulmányok is megjelenhessenek. Bízunk olvasóinkban, hogy javasoljanak újabb témaköröket; és kérdéseiket, valamint érdekes, tanulságos eseteiket körülbelül hat-nyolcezer karakter terjedelmű szövegben juttassák el szerkesztőségünkbe.

Dilemmák

E rovatban a szerkesztőség által felkért szerző döntően saját véleményét fejt ki az orvostudomány jelen állása szerint már elavult vagy éppen még nem kellően bizonyított újabb vizsgálómódszeréről vagy terápiás eljárásáról. Orvosi tevékenységünk alapja az empíria, az empátia és a józan ész. A vitás kérdések időnként nehezen dönthetők el. Ehhez fognak szerzőink segítséget nyújtani.

Farmakoterápia

E rovat tartalma egy-egy újabb és kiemelkedően fontosnak ítélt gyógyszer vagy gyógyszercsoport a gyakorlat számára használható ismerveinek összefoglalása az irodalomban fellelhető adatok kritikai elemzése révén.

Vizuális medicina

A vizsgálat során felderített, a betegen látható vagy a különböző képalkotó módszerekkel dokumentált, az aktuális diagnózisra jellemző elváltozások bemutatásából áll a rovat. A képi anyag mellett rövid magyarázó szöveg, illetve a szakértő kommentárja jelenik meg. E rovat szakmai támogatására Rácz István professzort (Petz Aladár Kórház, Győr) nyertük meg. Természetesen olvasóink aktivitására is számítunk, hiszen nincsen olyan gyakorló orvos, akinek emlékezetében ne akadna egy-egy érdekes és tanulságos eset. Csak le kell „képezni” és a megkívánt formátumban beküldeni a „Vizuális medicina” rovatunkba.

Terveink a jövőben is elsősorban a szerkesztőségünk tagjainak és a LAM tudományos testületének munkája révén valósulhatnak meg. Sokat köszönhetünk lektoraik önzetlen támogatásának, akik nélkül a szigorú követelmények szerint történő szerkesztői munka zátonyra futna.

Jelentősen megújítottuk a szerkesztőbizottságot. Törekedtünk arra, hogy új tagjaink révén az egyes szubdiszciplínák arányosan legyenek képviselve.

Interaktív kapcsolatot olvasóinkkal, nyitott, együttműködő és széles körű olvasótábort szeretnénk. Célcsoportjaink a továbbiakban is a háziorvosok-belgyó-

gyászok és a gasztroenterológusok, de ez évtől kezdődően a kardiológus-lipidológus kollégák igényeire is fokozottabb figyelmet fordítunk. Köszönettel és érdeklődéssel várunk bármelyik témakörhöz, szubdiszciplínához kapcsolódó kéziratot.

Szeretnénk felhívni a figyelmet a következő rovatokra, mert ezekben sajnos nem mindig dicsekedhettünk a bőség zavarával: Eredeti közlemények, Konzílium, A klinikus és a patológus párbeszéde. Várjuk gyakorlatorientált kérdéseiket a Háziorvosi fórum című rovatunkba. Öröm lenne mindannyiunk számára, ha Tőprengőink szerzői palettája szélesedne. Szerkesztett olvasói levél formájában készséggel közöljük a kollégáktól beérkező észrevételeket, véleményeket. Felhívjuk a figyelmet ugyanakkor a LAM kulturális, művészeti és a határtudományokat érintő rovataiban történő interaktív részvétel számos lehetőségére is.

Kvízkérdések

Ismételten felhívjuk a figyelmet, hogy a folyóiratunkban megjelenő továbbképző jellegű közleményekhez kapcsolódó kvíz kérdések 67%-ának helyes megválaszolása révén a továbbiakban is kreditpontok nyerhetők. A távoktatás új formája azonban kizárólag az interneten, illetve az Oftex-portálon történhet, de lehetőség lesz kiadónk honlapján is jelentkezni a vizsgára. Folyóiratunkat a Debreceni Orvos- és Egészségtudományi Centrum akkreditálta. A témával kapcsolatosan a LAM-ban részletes útmutató jelenik meg.

Alapos felkészülést, a pontok szorgalmas gyűjtését, sikeres vizsgát kívánunk, és mindenekelett a tanultak betegeink érdekében történő hasznosítását.

LAM-díj

A hagyomány folytatódik, némi technikai változtatással. A jövőben is a korábbi öt kategóriában hirdetünk meg LAM-díjat. Az új kiírás szerint azonban ebben a vetélkedésben a 2006 novemberétől 2007 decemberéig megjelenő számokban publikált közlemények vehetnek részt. A jövőben ugyanis a naptári évek szerinti periódusokra szeretnénk rátérni. A soron következő ünnepélyes LAM-díj-átadásra valószínűleg 2008 áprilisában fog sor kerülni – terveink szerint – ismét a Magyar Tudományos Akadémia falain belül.

Szerkesztőségünk reméli, hogy a 2007-ben megjelenő számokban említett terveink, kéréseink, javaslataink nyomait olvasóink felismerik, és bőven merítenek is belőlük. Szeretnénk, ha az orvosok naponta megvívandó harcában Márai Sándor szellemében folyóiratunk „erősítő” tényező lehetne.

S ha mindezek teljesülnek, akkor Pilinszky szavaival élve elmondhatjuk: „Írnok, talán nem jártál itt hiába.”

dr. Nemesánszky Elemér

Valamennyien
gyámolításra és
védelemre
szorulunk.